

MONUMENTNUMMER	:	A-10
ADRES	:	Waaldijk 3 Opijnen
DATUM AANWIJZING	:	19 juni 1990
BESCHERMD DOOR	:	Gemeente Neerijnen
BESCHRIJVING GEWIJZIGD	:	16 juni 2001 (Aangewezen als beschermd monument o.g.v. de Monumentenwet 1988)
KADASTRAALNUMMER	:	
NAAM OBJECT	:	Huize Uyterwaerde
OMVANG OBJECT	:	Erf met landhuis, fruitschuur, koetshuis moestuin en tuinmuur
HUIDIGE FUNCTIE	:	Woonhuis
OORSPRONKELIJKE FUNCTIE	:	Landhuis / Burgemeesterswoning
BOUWJAAR	:	Oorspronkelijk 1849: herbouwd in 1911 (gevelsteen)
ARCHITECT	:	
BOUWTYPE	:	
BOUWSTIJL	:	
TUINKENMERKEN	:	Oprijlaan met diverse boomsoorten ; moestuin
LITERATUUR / ARCHIEF	:	
OPMERKINGEN	:	Serre ter plaatse van souterrain dichtgezet (rechter zijgevel). Kap is vermoedelijk vernieuwd. Plaatselijk zijn de luiken verdwenen.

Het pand heeft ook als gemeentehuis van de voormalige gemeenten Est en Opijnen dienst gedaan.

Bestektekeningen vanaf 1849 ter inzage bij dhr. D.H.B. den Ouden te Vught
Interieur met originele lambriseringsen, gobelins, tegelwerk in Jugendstil, diverse schouwen e.d. Diverse kelders, met ton- en kruisgewelven.
Bouwtechnische toestand van de fruitschuur is slecht.

Rijksmonument nummer 522034, 522035, 522036, 522037, 522038, 522039, 522040, 522041, 522042

BESCHRIJVING	:	Op een terp aan de Waaldijk gelegen complex met voormalige directeurswoning van de steenfabriek van Opijnen. Het complex bestaat uit een villa, fruitschuur, koetshuis, ommuurde moestuin en lage tuinmuren.
--------------	---	---

Voorgeschiedenis:

De villa is in 1911 als dubbele woning herbouwd, op de fundamenten van een voormalig herenhuis. Ter plaatse van het gepleisterde souterrain (met van de overige bouwlagen afwijkende kozijn- en vensterindelingen ter plaatse van de de keuken) manifesteert deze oudere oorsprong zich onder meer duidelijk.

Het pand is van twee zijden te benaderen: vanaf de dijk nadert men de hoofdingang; de ingang aan de achterzijde is via een lange oprijlaan vanaf de Repensestraat (alwaar aan de toegangspoort het landarbeiderswoninkje, Repelsestraat 10 staat), welke aan beide zijden beplant is met bijzondere boomsoorten (zilversparren, moerasdennen), bereikbaar.

Komende vanaf deze oprijlaan, ligt aan de linkerzijde een driezijdig ommuurde, en van beeldhouwwerk (bijbelse figuren) voorziene grote rechthoekige moestuin. Aan weerszijden van de toegangspoort hier naar toe, zijn aan de binnenzijde tegen de ommuring kleine kassen geplaatst.

Op het achtererf, ligt aan de rechterhand een koetshuis, dat met de langsgevel parallel aan de oprijlaan georiënteerd is. Haaks hierachter ligt een verhoogde grote rietgedekte fruitschuur. Deze is door middel van een gepleisterde muur waarin een poort afgesloten met korfboog, aan het woonhuis gekoppeld is ter plaatse van de keuken.

Villa:

Forse bouwmassa op rechthoekig grondplan met souterrain, twee hoge bouwlagen en

zolder, afgesloten met een schilddak met nok, waarop op elk einde een gemetselde schoorsteen met opengewerkte bekroning. De kap is belegd met geglazuurde rode tuile du nord pannen. Dakkapellen met stolpramen (2x4/2x4); twee op het voor-en op het achterschild; één op elk zijschild. Langs de dakranden, houten bakgoten op uitgemetselde klossen. Bakstenen gevels met gepleisterd souterrain. Een cordonlijst tussen souterrain en begane grond.

Schuifvensters met 12 ruits glas-in-lood bovenlichten onder gemetselde strekken en voorzien van opgeklampte luiken. Gemetselde lekdorpels.

Voorgevel symmetrisch ingedeeld met middenrisaliet, waarin een portaal met dagkantprofilering en waarin de dubbeldeurs hoofdingang met bovenlichten met hardstenen stoep er naar toe. Erboven een balkon op uitgemetselde consoles, met gemetselde balustrade met balusters, waarachter openslaande terrasdeuren met bovenlicht.

Aan weerszijden twee vensterassen met schuifraamkozijnen. De begane grond heeft in de meest linkse as een vijfhoekige erker met schuifraamkozijnen .

Rechter zij gevel met vier venstertraveeën. Ter plaatse van de middelste twee assen is op de begane grond een oorspronkelijk hangende rechthoekige en met glas dichtgezette erker zichtbaar, waarboven op de verdieping twee schuifdeurpartijen. Ter plaatse van het souterrain is de erker later dichtgezet met glaspuien tussen gemetselde pijlers. Links ervan een staand stolpraam met luiken- Rechts ervan openslaande deuren. Linker zijgevel met ter plaatse van het souterrain, op ongelijke hoogten geplaatste gevelopeningen. Ter plaatse van de keuken (links) en de kelder (rechts) respectievelijk twee, en één Empire schuifvenster. Een lage zij ingang daartussen.

Het gevelvlak erboven heeft twee vensterassen, behoudens rechtsboven,waar de gevel plaatselijk blind is.

Achtergevel waarin drie assen te traceren zijn, alsmede een vierde smallere as rechts van de middenas, waarin twee in verticale richting gecombineerde, spaarvelden met getraliede kiepramen.

De rechteras heeft op alle verdiepingen schuif vensters (als genoemd). De linker as heeft op de begane grond een op consoles rustende met glas dichtgezette erker, waarboven op de verdieping openslaande terrasdeuren met luiken en met houten balustrade. In de centrale as bevindt zich een tweede ingang met van gietijzer-werk voorgezette zij- en bovenlichten en afgeronde muurdammen; een hardstenen stoep er naar toe; een afdakje. Ter plaatse van de begane grond twee staande vaste enkelruits vensters, waarboven op de verdieping dezelfde, doch gekoppelde vensters met één bovenlicht.

Fruitschuur;

Op rechthoekig grondplan met een bouwlaag en zolder,afgesloten met een rietgedekte wolfkap. Deels gepleisterde gevels (zij- en achtergevels); voor het overige bakstenen gevels.

Het voorste gedeelte dient voor opslag; het achterste deel is de sorteerruimte. Zijgevels met grote, van luiken voorziene ventilatieopeningen. In de rechter zijgevel bevindt zich bovendien onder opgetild dakdeel een dakkapel, waaronder een deur. In de achtergevel zijn op regelmatige afstand vier getoogde gietijzeren stalramen met rechte luiken geplaatst.

Voorgevel met vlechtingen in het metselwerk langs de schuine dakranden en met nagenoeg symmetrisch geplaatste en met korfboog afgesloten deel- en staldeur en hooiluik; hardstenen blokken ter plaatse van de geboorte- en sluitstenen en bij het sluitwerk. Links in deze gevel, zijn ter hoogte van het maaiveld drie half rond afgesloten ontluuchttingsopeningen met gepleisterde omlijstingen geplaatst. Twee gietijzeren stalramen; de ene staand en half rond beëindigd; de andere is een rondvenster.

Koetshuis

Langwerpig grondplan met zadeldak met lage schoorsteen, belegd met gesmoorde verbeterde hollandse pannen. Een bouwlaag met zolder.Gepleisterde gevels.

Kopgevels met trapgevels, waarop hardstenen afdekplaten.

De kopgevel aan de oostzijde, heeft in de geveltop een half rond beëindigd hooiluik, geflankeerd door twee gietijzeren en getoogd afgesloten staande stalramen met roedeverdeling. Op de begane grond een laag aangekapt uitbouw tje.

De westelijke kopgevel heeft in de geveltop rechts een dergelijk

hooiluk met links ervan twee stalramen (als genoemd).

De gevel, welke aan het binnenterrein grenst, heeft ter plaatse van het bedrijf fsgedeelte deeldeuren, geflankeerd door 12 ruits stalramen; beide met segmentbogen beëindigd. Ter plaatse van het woongedeelte, een ingang met bovenlicht en met portiekje voorzien van adelaars. Rechts ervan een drieledig venster. Beide gevelopeningen worden afgesloten met getoogde strekken en met siermetsel-werk in de hoogvelden.

Moestuin

driezijdig ommuurde grote, rechthoekige moestuin met toegangspoort met beeldhouwwerk van bijbelse figuren en met aan weerszijden daarvan tegen de binnenzijde een glazen kas.

Gedenkmonument 1900-1940 Opiinen

Achter het landhuis "Uiterwaarden" aan de Waaldijk te Opijnen gesitueerd in baksteen opgetrokken monument van circa 2 meter hoog geplaatst in het midden van een ronde bakstenen bloembak van circa 0,5 meter hoog.

Het monument bestaat uit een hoge pilaar in schoon metselwerk, waarop een met stervormige motieven gedecoreerde bol van aardewerk, vermoedelijk een aardbol voorstellende. Aan de bovenzijde zijn de jaartallen 1940 en 1900 leesbaar. Waarschijnlijk heeft het monument betrekking op het 40-jarig jubileum van de ringovensteenfabriek te Opijnen. Voor de bouw daarvan werd 9 maart 1900 vergunning verleend.

MOTIVATIE : Dit complex is zowel in haar interne samenhang, alsmede vanwege de afzonderlijke bouwmassa's het behouden waard. De statige villa is niet alleen van historisch belang (zichtbaar houden van een oude bouwplaats); zij is beeldbepalend langs de Waaldijk. Bakstenen monument, bestaande uit pilaar met gedecoreerde aardewerk bol, waarin de jaartallen 1940 en 1900. Van economisch-historisch en esthetisch belang.

VERGUNDE WIJZIGINGEN :